

Összefogás, gyerekekért

Tegnap, kedden Szegeden a járási hivatalban ülést tartott a szegedi járási gyermek- és ifjúságvédelmi munkabizottság.

Fodor István, a járási hivatal művelődési osztályvezetője, a munkabizottság titkára megnyitotta a tárgyalást, a domaszéki, a csengelei albizottságok vezetői számoltak be az elmúlt két év munkájáról.

A gyermek- és ifjúságvédelmi bizottságok a tanácsokkal és a társadalmi szervekkel közösen örködnek a veszélyeztetett környezetben élő gyermekek sorsa felett. Közösenként számontartják a nehéz anyagi körülmények között nevelkedő gyerekeket, s amikor szükséges, a hatóság segítségét kérik.

Dr. Tóth Péter, a fiatalok ügyésze a szakmunkástanulók fegyelmi ügyeiben végzett felmérés tapasztalatait ismertette. Az igazolatlan mulasztások számának emelkedése, a fiatalok itatózása, a fizetés nélküli vásárlások szaporodása összefüggésben van a környezettel, a szülők életmódjával.

Szénási László, a Gyermek- és Ifjúságvédelmi Intézet igazgatója a nevelőszülőknél lakó állami gondozottak helyzetéről tájékoztatta a munkabizottságot. Csongrád megyében nevelőszülőknél 493 gyermek él. Közülük 153-an a szegedi járásban, ahol kilencven család adott otthont nekik. Két esztendő alatt a nevelőszülők tisztességesen látták el feladataikat, jól teljesítették kötelességüket.

Kelmeújdonosságok

Nagy rugalmasságú fürdőruhák gyártását kezdték meg a Váci Kötöttárugyárban. Az egyszínű, illetve nyomottmintás kelmét maguk állítják elő. Ez a termék a hazai piacon import helyettesítésére ad lehetőséget. Ugyanebből az anyagból — egyelőre tőkés exportra — kínálnak izléses színösszeállítású tornaruhákat is.

A kötöttárugyár a sportos vonalvezetésű szabadidő-ru-

hákat — egyebek között — saját fejlesztésű nehézipari kelméből készíti. Így az öltözékek „tartása” nagyon jó. Szintetikus és természetes szálak keverékéből kialakítottak olyan kelmét is, amelynek felületére vegyi eljárással víz- és olajtaszító réteget hordanak fel. Kezelése az átlagosnál sokkal könnyebb, tisztításához csak különösen nagymérvű szennyeződésnél kell mosószert használni. (MTI)

Színképelemző vándorgyűlés Szegeden

Tegnap délután Szegeden, az MTESZ Kigyó utcai székházában megkezdődött a XXI. magyar színképelemző vándorgyűlés. A szemináriumot, amely július 20-tól 23-ig tart, a Gépipari Tudományos Egyesület anyagvizsgáló szakosztálya, a Magyar Kémikusok Egyesülete és az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület közös színképelemző szakbizottságának, a GTE szegedi területi szervezetének, valamint a Magyar Tudományos Akadémia spektrokémiai munkabizottságának közreműködésével szervezték meg.

Dr. Török Tibor egyetemi tanár, a GATE anyagvizsgáló szakosztálya színképelemző bizottságának elnöke köszöntötte a megjelenteket, köztük az elnökségben helyet

foglaló Juratovics Aladár, a Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat algyői üzemének igazgatóját, az MTESZ Csongrád megyei csoportjának társelnökét, dr. Veres Ferencet, az MSZMP Szeged városi bizottságának képviselőjét, Tóth Lászlót, a szegedi városi tanács képviselőjét, dr. Fejes Pál egyetemi tanárt, a Magyar Kémikusok Egyesülete szegedi szervezetének elnökét, Deák Józsefet, a GATE szegedi csoportjának titkárhelyettesét, Répás Pál főmérnököt, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület anyagvizsgáló szakosztályának titkárárt és dr. Veress Sándor adjunktust, a szeminárium szegedi rendező bizottságának vezetőjét.

Ezt követően Juratovics Aladár, a vándorgyűlés házigazdája méltatta a tudományág fejlődését, a vándorgyűlések jelentőségét, amelyeken a szakemberek megbeszélhetik a legújabb kutatási eredményeket és a gyakorlati alkalmazás tapasztalatait. A színképelemzésről (spektrumanalízis) elmondotta, hogy ma a kémiában a legáltalánosabban használható műszeres elemzési módszer. Általában minden anyag vizsgálható ezzel az eljárással, elsősorban azok fémes alkotóelemei. A módszer többek között minőségvizsgáló, gyártástechnológiai, orvosi, iparegészségügyi, környezetvédelmi, régészeti, kriminológiai célokra alkalmazható. Szegednek a tudományág kutatásában és gyakorlati felhasználásában elért eredményeit igazolja, hogy a szemináriumot éppen itt, a Dél-Alföld központjában rendezték meg.

A négy nap alatt 45 előadás hangzik el atomabszorpciós színképelemzés, spektrográfias feketedésmérés, nem vezet anyagok színképelemzése, tömegspektrokémiai folyamatok, szikra- és gázkisülések, valamint fémek, ötvözetek vizsgálata témakörökben. A résztvevők ma, szerdán délután tanulmányi kiránduláson vesznek részt Szeged-Algyőn, a Nagyalföldi Kőolajipari Vállalat telepén, majd városnézést és műzeumlátogatást szerveznek számukra. A rendezvényesorozat 23-án, pénteken ér véget.

Átrakás nélkül

Vasúti futóműcsere lebonyolításához szükséges kocsiemelők készítését kezdte el a szombathelyi MÁV-járműjavító páncsányi üzeme. E berendezéssel Zanonyban felemelik a teherkocsit, — s a személykocsikhoz hasonlóan — áthelyezik a magyar, illetve szovjet szabvány szerinti forgóvázra. Így átrakás nélkül is szállíthatnak az egyik országból a másikba.

Szép ígéret — nehéz aratás

Lábon áll még a gabona, de közel van az aratás. Egyre többet beszélünk róla, pedig tudjuk, hogy nem a sok beszédnek múlik. A karalábét termelő gazdaságnak ugyanolyan fontos, hogy a karalábét akkor szedjék le, amikor már szedhető, de még nem fás, mint a gabonatermelőnek, hogy időben arasson, mégsem kicéri országos figyelem az ország karalábéját. Érik a meggy, leszedték az eper javát, nem nagyon figyelünk rá. Ha bűzról van szó, vagy mondjuk, vagy csak gondoljuk hozzá az ország kenyerét. Megy az autó az aszfalton, egyik utasa jobbra néz, a másik balra. Nagyokat hallgatnak ketten együtt, egyszer csak szól az egyik: megdőlt a gabona. Foltokban. Kiderül, percek óta azt figyel a másik is. Egyik sem aratott még, és fölfele nem is fog, mint ahogy salátát se szed, és cseresznyét se, de a bűzát figyel.

Milyen lesz az idei termés? Jó lenne tudni, sőt bizonyos szakmákban illik is tudni, mire számíthatunk, hogy raktárunk is legyen elég, szárítónk is, kombájnkunk is, teherkocsink is a szállításhoz. Ami most látszik, igen szép. Látványos is, ígéretnek is. Fizetett jószágok sem mernének azonban mázsákat mondani, mert az utolsó hetek kétfelét fordíthatják még az ígéretet: beválthatják vagy elronthatják.

Nagy szárazságra ugyan ritkán gondol, aki esernyőt nyitogat mindennap, majdnem másfél hónapja. Talán nem kell panaszkodnunk kényseréről, kalászbán aszalódott szemekről. A sok eső? Ártó gombák menedéke, szép kalászkok ledöntője, kúsó gazok nevelője lehet, és ha netán süllyed a gép az átázott talajon, hat-szor-tíz-szer nehezebb lehet az aratás.

Aki messziről nézi a mezőgazdaságot, nem érti, miért beszélünk nehéz aratásról évről évre. Mindent gép csinál, mi nehéz abban? Azt sem mondhatjuk feleletül, próbálna csak meg egyszer, hiszen tudjuk, nincs alkalma megpróbálni, mert nem ért hozzá. Évek óta kérdezem a kombájnosokat: aki éppen a fa alatt pihen, mert váltótársa dolgozik, az is azt mondja, nehéz. Jönnek az újabbnál újabb gépek, szinte futnak a maguk vágtá tarlón, mégis nehéz. Igaz, a pelyvahordó többet dolgozott régen, több port is nyelt, többet is izzadt, de most a zúgó-zökkenő hatalmas gép száz hangjára kell figyelni, és nagy kárt tehet, akinek nincs hozzá halála. Egyre kényelmesebb, akár ujjhegyre is mozduló, finom rugózású üléseket szerelnek a kormány mögé, a masiniszta legtöbbször mégis áll, és keze-lába, esze, szeme, füle, orra, minden érzékiszere dolgozik. Reggeltől estig, aratás kezdetétől aratás végeztéig.

Hivatalos helyen is sokat beszélnek a közelebbi aratásról. Számba veszik, elég-e a kombájn. Több van, mint tavaly volt, és az új többet bír, mint a régi. Hát alkatrészt? Verőlécekről, ékszíjakról legtöbbször onnan tud az átlagember, hogy egy időben éppen akkor nem volt, amikor kellett volna. Sok géphez tömötlen alkatrészt kell, aki árulja, azt mondja, ennyi még sohasem volt. Annvi a biztatás, nyugodtak is lehetnének. Lehetnének — ha tudnánk.

Évek óta jól dolgoznak a nemesítők, akár új búzát teremtenek, akár más or-

szágbélt honosítanak a mi éghajlatunkhoz, a mi talajunkhoz. Receptet is adnak, szinte kávékanálnyi pontossággal megmondják, mennyi műtrágya és mennyi vegyszer kell, hogy minden kalász telt szemeket adjon. Az idejé termés, ha rajtuk múlik, nem lehet okunk panasza.

Aki vetett annak idején, megtette a magáét, aki később gondozta, sokat már az sem tehet. Legföljebb az utolsó napok betegétől védheti meg. Mégis ember-től függ, mennyi gabonát hordunk a magtárakba.

Búzanemesítők mondják minden évben, amit ők adni tudnak, egyik kézben elfér. Ajánlják a koraitól a legkésőbb érő fajtáig a teljes kézeletet, mert azt állítják, néhány napos késés az aratásban sok-sok mázsával adhat kevesebbet. Ha porciózni lehet az érest, az a legjobb, ha egyik követi a másikat. Mire egyiket levágták, éppen érik a másik.

Szinte biztosra vehető, idén összecsúsznak a nemesítők által beprogramozott idők. Lesz olyan néhány nap, amikor szinte mindegyiket vágni kellene. Változtatni nem tudunk rajta, az időjárás hozza. Nem tehetünk mást, igazodnunk kell hozzá. Talán eddig soha nem volt ennyire fontos, hogy minden eshetőségre időben fölkészüljünk. Túlzásnak vélheti valaki, ha így fogalmazunk. Soha nem volt? Más-kor is volt sok eső, és hűvös idő váltakozott a fullasztó kánikulával, miért lenne ez a mostani sokkal különb?

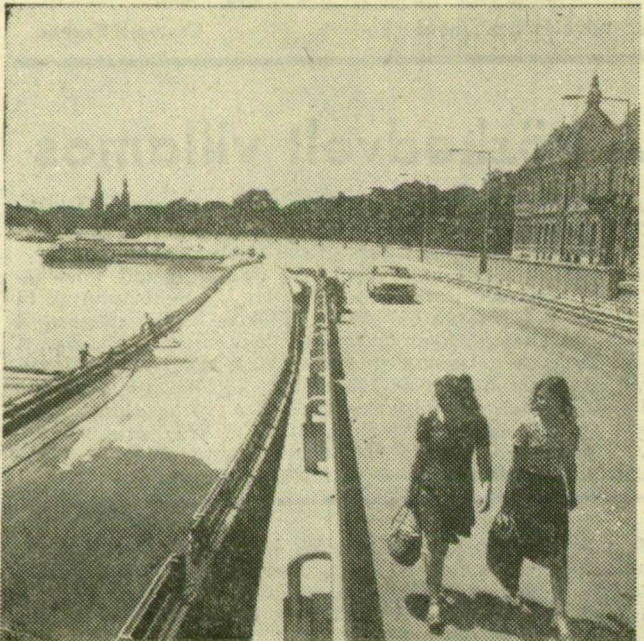
Ilyen időjárás valóban volt, meteorológusok pontosan tudnák, mikorhoz hasonlít legjobban a mostani, de ennyi búza még nem várta a betakarítógépeket. A jó fajta és a jó munka együtt teremtheti a bőséget, eddig mind a kettő befejezett tény. Még a szerelők dolgoznak a gépeken, most még azt mondjuk, tőlük függ, melyik gép meddig bírja. Egy-két odavetett csavar órákra kiállíthatja a kombájnt a sorból akkor is, ha komolyabb következménnyel nem jár. Amit megjavítanak, gépszemléken vizsgálattatják. Aprólékos munka nélkül semmit nem ér a szemle, az nézze végig a gépet, aki legjobban ért hozzá.

És az üljön vagy álljon majd a kormány mellé, aki szinte minden ideg-szálát kapcsolni tudja valamelyik szerkezetéhez. Amikor minden összeszalad, amikor más megoldás nincs, csak a lehető legtöbbet kell végezni, mert nyakunkba szakad az idő, és jobban hajt, mint régen az ispan, akkor minden a kombájnoson múlik. Kéz alá dolgozik a szállító, hogy percekig se kelljen tele tartállyal állnia. Nagy baj lenne, ha a szérún vagy a szárítónál alkalmatlan ember várná a termést, de ha a kombájnos nem érzi, hogy a kormány mellett az ország keze is az ő kezében van, akár el se induljon.

Sok okunk nincs az aggodalomra. Aki most dolgozik, tavaly is, azelőtt is megállták a helyüket. Vagy akik először aratnak, de sokszor kellett már bizonyítaniok, hogy tudnak is, szeretnek is dolgozni. Talán másfél hét, vagy kettő, és vágják az árpát. Mindig az apra a főpróba, de bukni már ott sem lehet.

Horváth Dezső

Befejezéshez közeledik a támfal építése

Ács S. Sándor felvétele

A partfal felső szakasza már elkészült

A folyó szabályozásával kezdődtek meg 1973-ban az ATIVIZIG szegedi nagy beruházásának, a tiszai partfal építkezésének munkálatai. Egy évvel később már hozzáfogtak a felsőtámfal építéséhez, s ma már — a terveknek megfelelően — átadásához közeledik az új, 1600 méter hosszúságú tiszai partfal. A hid és az új Hungária szalonda közötti szakasz teljes egészében elkészült, ennek köszönhetően — a korábbi ígéretekhez híven — az úszóházak is idejében helyükre kerülhettek. Noha a sokáig elhúzódo magas vízállás ugyan csak gátolta az építőket, megfelelő ütemben haladnak az alsó szakasz munkálatai

is. A munkások jelenleg a Roosevelttér előtt építik a támfalat, hozzákezdtek a déli feljárnál az árvízvédelmi emlékmű alapozásához.

A Magyar Hidrológiai Társaság szegedi területi szervezetének tagjai tegnap, kedden délután Török Imre György árvízvédelmi osztályvezető kalauzolásával tekintették meg a partfal már elkészült, s még kiépítésre váró szakaszát. A helyszíni bemutatón elhangzott: ez év december közepéig átadják a tiszai partfalat. A 227 millió forint teljes költségéből előreláthatóan 10—12 millió forintot sikerül az építőknek megakarítaniuk.

Magtárak, szárítók

Körültekintő munkával készül idén is az új búza átvételére a Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat. Közel 100 ezer hektárról takarítják be Csongrád megyében a gabonát, és a mostani jelekből ítélve jó termésre számíthatunk. Sok múlik az előkészületeken, hogy a termés időben, veszteség nélkül, és huzavonák nélkül magtárba kerüljön. Összesen 28 átvételhelyre szállíthatják a gazdaságok a gabonát, 72 úgynevezett átvétel vonal fogadja a teherautókat és vontatókat. Előzetes számítások szerint naponta 12 ezer 500 tonnát vehetnek át.

Bár épül a szegedi vásár-

téren, a gabonáról beton-tornyok szomszédságában egy ötezer tonnás könyvszerkezetes tároló, a tervek szerint is év végére készül el, az idejé kenérgabona átvételében még nem játszik szerepet. A tavalyinál jóval többet, várhatóan ezer vagon terményt tárolhatnak viszont a magtárak átalakított — még nem teljesen befejezett — dóci telepen. A környékbeli gazdaságok szállíthatnak ide.

Megyénk is bekapcsolódik abba az országos kísérletbe, amely a kenérgabona minőség szerinti fölvásárlását készíti elő. Vásárhelyen garanciát kérnek a gabonai par emberei a szövetkezetektől, hogy csak azt a fajtát küldik átvételre, amelyikre előzőleg egyezséget kötöttek. Minden szállítmányból mintát vesznek, és később külön vizsgálattal állapítják majd meg a sütőipari, illetve takarmányozási értékét. Ez a minősítés még nem módosítja az átvételi árakat, a minták alapján a későbbi osztályozás módjait dolgozzák ki.

A napokban minden gazdasággal külön megállapodást köt a gabonai par, rögzítik, várhatóan mikor, mennyi ga-

bonát kínálnak átvételre. A megállapodás nyomán úgy szervezhetik munkájukat a fölvásárlók, hogy fönnakadás ne legyen.

Erősen csapadékos volt az utóbbi két hónap, gondolkodnunk kell rá, hogy esetleg gépi berendezésekkel is szárítani kell a gabonát. A vállalat mindössze 687 tonnát tudna naponta négyszázalékos vízelvonás mellett szárítani, ezért a megállapodások kötésénél a szövetkezetek szárítóit is belekalkulálják, sőt közvetítenek, ha valamelyik gazdaságnak nincs szárítója, a másik viszont nem tudja az aratás egész ideje alatt teljesen kihasználni saját berendezéseit. Számítani lehet rá, hogy ez az együttműködés alkalmanként betakarító gépek által nyújtandó segítséget is jelent. Természetesen nem tudni még, valóban szükség lesz-e rájuk, de a bőles előrelátás, a minden eshetőség figyelembe vétele, a tervszerű és pontos előkészítés elengedhetetlen, ha azt akarjuk, hogy idén is nyugodt körülmények között kezdődjen meg az aratás, és jó eredményekkel fejezhessék be a gazdaságok.